

Opitun tunnistaminen Mäntyharjun kansalaisopistossa

Sanna Paranko 2021

Tilkkutyön opettaja

Mäntyharjun kansalaisopisto

Tilkkutyön kesäkurssit I-IV Mäntyharjun kansalaisopistossa

Mäntyharjun kansalaisopistolla on pitkät perinteet Tilkkutyön kesäkurssien järjestäjänä. Tulevana kesänä järjestetään neljä erillistä kesäkurssia, joilla kaikilla on sama sisältö. Jokainen kurssi kestää viisi arkipäivää, yht. 40 oppituntia. Kurssit ovat kaikille avoinna. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus yöpymiseen kurssipaikan yhteydessä Mäntyharjun lukion vapaissa luokahuoneissa. Yöpyminen edellyttää yövalvonnan järjestymisen.

Yhteistyössä Esedun opettajan Päivi Särkkä-Lehkosen ja Mäntyharjun kansalaisopiston tekstiilityön opettajan Salla Wahlmanin kanssa olemme selvittäneet, miten Tilkkutyön kesäkurssille osallistuminen ja tehtävien suorittaminen voidaan tunnistaa Tekstiili- ja muotialan perustutkinnon opinnoissa.

Tekstiili- ja muotialan perustutkinto Etelä-Savon opisto Esedussa

Perusteen nimi	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-2533-2017
Muutosmääräykset	
Koulutuskoodit	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto (352441)
Tutkintonimikkeet	Ompelija (PT) (10203) Mittatilausompelija (PT) (10204) Muotiassistentti (PT) (10205) Sisustustekstiilien valmistaja (PT) (10206) Designtekstiilien valmistaja (PT) (10207) Tekstiilien valmistaja (PT) (10208) Vaatturi (PT) (10217) Modisti (PT) (10218) Suutari (PT) (10219) Tekstiilihuoltaja (PT) (10220)

Voimaantulo 01.08.2020

Designtekstiilin valmistaminen 45 osp

Designtekstiilien valmistaja (PT) suunnittelee ja valmistaa yksilöllisiä tekstiilituotteita uusilla tai perinteisillä menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä

Erikoismateriaalien ja -tekniikoiden käyttäminen, 15 osp (105879)

Designtekstiilien ja sisustustekstiilien valmistaja (PT) suunnittelee ja valmistaa yksilöllisiä tekstiilituotteita uusilla tai perinteisillä menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä.

Mäntyharjun kansalaisopiston tarjoama kurssi soveltuu opiskelijoille, jotka ovat valinneet **designtekstiilin valmistajan tutkintoon** liittyvän koulutuksen sekä valinnaisiin opintoihin kuuluvan **erikoismateriaalien ja -tekniikoiden käyttäminen, 15 osp**. Tilkkutyön kesäkurssi on suunnattu opiskelijoille, jotka jo hallitsevat ompelun perusteet ja työtavat. Kurssin ja siihen sisällytettyjen valinnaisten tehtävien suorittaminen vastaa yhteensä **5 osp**.

Mitä opintokokonaisuudessa pitää osata?

- * Opiskelija tuntee tilkkutyövälineet (pyöröleikkuri, viivaimet ja alusta) ja osaa käyttää niitä turvallisesti.
- * On perehtynyt tilkkutyövälineiden hyödyntämismahdollisuuksiin
- * Ymmärtää tilkkutöissä saumanvarojen merkityksen, osaa vuorittaa ja tikata tilkkutyön sekä tehdä siihen reunakantit jiirikulmilla.
- * Hallitsee vetoketjun ompelun vuorilliseen tuotteeseen.
- * Osaa suunnitella ja sommitella omia värikokonaisuuksia
- * Osaa luovasti soveltaa annettuja ohjeita ja malleja
- * Tunnistaa materiaaleja ja niiden yhteensovittamisen mahdollisuudet
- * Aikaansaa valmiin tuotteen

Mitä kurssilla tehdään

- * Kurssilla tehdään vuoritettu vetoketjullinen tuote, joka voi olla esimerkiksi pussukka tai laukku

* Annetuista tilkkumalleista sommitellaan esimerkiksi sisutustyyny, kaitaliina, seinätekstiili tai jopa peitto. Opitaan vuorin laittaminen näihin ja reunakantin ja tereen ompeleminen. Blokin kehyksiin opitaan tekemään jiirikulmat.

* Opetellaan myös tilkkutyön sabluunatikkausta, mandalatikkausta ja vapaata tikkausta.

Käytännön toteutus

Kansalaisopisto järjestää neljä erillistä Tilkkutyön kesäkurssia, jotka ovat viiden arkipäivän mittaisia ja joiden sisällöt ovat keskenään samanlaiset. Yhden kurssin kesto on 40 oppituntia. Kurssilla on joka päivä kaksi eri teoriaosuutta ja sen jälkeen työskentelyä opettajan ohjauksessa. Opiskelijalla on mahdollisuus jäädä ompelemaan vielä varsinaisen kurssipäivän jälkeen.

Kurssit ajoittuvat osittain opiskelijan kesäopintoihin kuuluvalla aikavälillä 1.6-2.7. 2021. Kurssien vaihtoehdot ovat:

Tilkkutyön kesäkurssi I 14.-18.6.21

Tilkkutyön kesäkurssi II 28.6.-2.7.21

Tilkkutyön kesäkurssi II 5.-9.7.21

Tilkkutyön kesäkurssi IV 12.-16.7.21

Opetusta päivittäin klo 9-17

Hinta ja ilmoittautuminen

Kurssin hinta on opinto-ohjelman mukainen. Ilmoittautuminen <http://opisto.mantynharju.fi>

Arviointi

Opiskelija arvioi oppilaitoksen (Esedu) ohjeiden mukaan omaa työskentelyään. Vastaava opettaja (Esedu) vierailee ja arvioi oppimista kurssipaikalla. Kurssin laajuus ei yksin riitä näyttöön vaadittaviin opintoihin, mutta se voi olla osana opintokokonaisuutta. jonka arviointiperusteet ovat seuraavat:

2.21. Erikoismateriaalien ja -tekniikoiden käyttäminen, 15 osp (105879)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- hankkia ja soveltaa tietoa eri erikoismateriaaleista tai -tekniikoista
- valmistaa tuotteita käyttämällä erikoismateriaaleja tai -tekniikoita
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija hankkii ja soveltaa tietoa erikoismateriaaleista tai -tekniikoista.

Opiskelija

Tyydyttävä 1

- hankkii ohjatusti tietoa eri erikoismateriaaleista tai -tekniikoista
- suunnittelee tuotetta
- etsii ja kokeilee tuotteen käyttötarkoitukseen soveltuvia erikoismateriaaleja tai -tekniikoita
- käyttää ja yhdistelee hankkimaansa tietoa ohjatusti hyödyntäen uusia tai perinteisiä tapoja
- ottaa ohjatusti huomioon valintojen vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- noudattaa kestävän kehityksen periaatteita

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- hankkii tietoa eri erikoismateriaaleista tai -tekniikoista
- suunnittelee ja ideoi tuotetta
- etsii, kokeilee ja valitsee ominaisuuksiltaan tuoteideaan ja tuotteen käyttötarkoitukseen ja tyyliin soveltuvia erikoismateriaaleja tai -tekniikoita
- käyttää ja yhdistelee hankkimaansa tietoa uusilla tai perinteisillä tavoilla tai niiden yhdistelmillä
- ottaa huomioon valintojen vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- noudattaa kestävän kehityksen periaatteita perustellen valintansa

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- hankkii monipuolisesti tietoa erikoismateriaaleista tai -tekniikoista
- suunnittelee ja ideoi itsenäisesti tuotetta sekä päättää tuoteominaisuudet
- etsii, kokeilee ja valitsee ominaisuuksiltaan tuoteideaan ja tuotteen käyttötarkoitukseen ja tyyliin soveltuvia erikoismateriaaleja ja -tekniikoita oma-aloitteisesti ja monipuolisesti
- käyttää, soveltaa ja yhdistelee hankkimaansa tietoa uusilla tai perinteisillä tavoilla tai niiden yhdistelmillä
- ottaa huomioon valintojen vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- noudattaa kestävän kehityksen periaatteita systemaattisesti ja oma-aloitteisesti perustellen valintansa.

Opiskelija valmistaa tuotteita käyttämällä erikoismateriaaleja tai -tekniikoita.

Opiskelija

Tyydyttävä 1

- käyttää tuotteen valmistamiseen soveltuvia erikoismateriaaleja tai -tekniikoita sekä työvälineitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti tarviton ajoittain ohjausta
- valmistaa ja viimeistelee tuotteen ottaen ohjatusti huomioon käytettävien erikoismateriaalien tai -tekniikoiden vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- ratkaisee työssä syntyneitä ongelmatilanteita tarviton ohjausta
- noudattaa sovittua aikataulua
- noudattaa työturvallisuusohjeita ja pitää työympäristönsä siistinä
- laatii tuotteelle tuotetiedot ja hoito-ohjeen ohjatusti
- seuraa valmistukseen kuluvaa aikaa ja laskee materiaalikustannukset ohjeiden avulla

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- käyttää tuotteen valmistamiseen soveltuvia erikoismateriaaleja tai -tekniikoita sekä työvälineitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti
- valmistaa ja viimeistelee tuotteen ottaen huomioon käytettävien erikoismateriaalien tai -tekniikoiden vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- ratkaisee työssä syntyneitä ongelmatilanteita pyytäen neuvoa tarvittaessa
- aikatauluttaa työskentelynsä itsenäisesti noudattaen sovittua aikataulua
- noudattaa työturvallisuusohjeita ja ylläpitää toiminnallaan työympäristön siisteyttä
- laatii tuotteille tuotetiedot ja hoito-ohjeen
- seuraa valmistukseen kuluvaa aikaa, laskee materiaalikustannukset ja hinnoittelee työnsä ohjeiden avulla

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- käyttää itsenäisesti tuotteen valmistamiseen soveltuvia erikoismateriaaleja tai -tekniikoita sekä työvälineitä monipuolisesti, tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti
- valmistaa ja viimeistelee tuotteen ottaen perustellusti huomioon käytettävien erikoismateriaalien tai -tekniikoiden vaikutukset tuotteen ulkonäköön ja toimivuuteen
- ratkaisee itsenäisesti työssä syntyneitä ongelmatilanteita hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti asiantija-apua
- noudattaa työturvallisuusohjeita ja ylläpitää sekä kehittää toiminnallaan työympäristön siisteyttä
- aikatauluttaa työskentelynsä ja työskentelee suunnitelmallisesti
- laatii tuotteille tuotetiedot ja hoito-ohjeen itsenäisesti
- seuraa valmistukseen kuluvaa aikaa, laskee materiaalikustannukset ja hinnoittelee työnsä realistisesti

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija

Tyydyttävä 1

- arvioi omaa työtään ja työskentelyään

- arvioi ohjattuna valmistamansa tuotteen tai sen osan laatua, ulkonäköä ja käytettävyyttä sekä työskentelyyn käyttämäänsä aikaa ja kannattavuutta
- ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan ohjatusti

Tyydyttävä 2

Hyvä 3

- arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa suunnitelmaan
- arvioi valmistamansa tuotteen laatua, ulkonäköä ja käytettävyyttä sekä työskentelyyn käyttämäänsä aikaa ja kannattavuutta
- ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan

Hyvä 4

Kiitettävä 5

- arvioi omaa työtään ja työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja suunnitelmaan
- arvioi perustellusti valmistamansa tuotteen laatua, ulkonäköä ja käytettävyyttä sekä työskentelyyn käyttämäänsä aikaa ja kannattavuutta
- ottaa vastaan palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan sekä tuotteen kehittämistarpeita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla tuotteen tai tuotekokonaisuuden käyttämällä erikoismateriaaleja tai -tekniikoita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Mäntyharjun kansalaisopiston kesätikkukurssi

- Sanna Paranko on ollut opena kurssilla jo 9 kesänä.
- 2021 tulee siis jo 10 vuotta täyteen.
- Nykyään kurseja on 4 samansisältöistä viikkoa, joihin kurssilaiset tulevat ympäri Suomen.

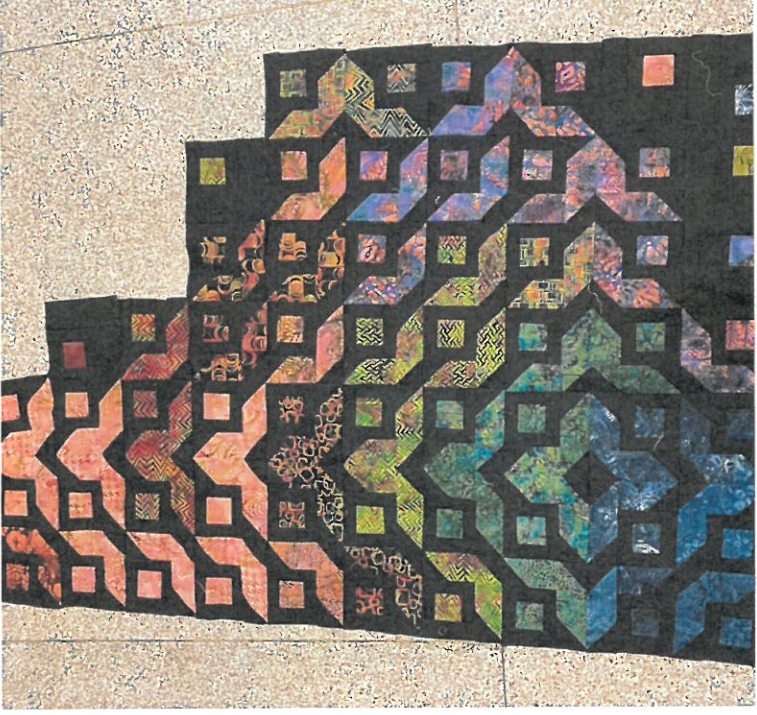

Kesän 2020 kesäkurssitöitä

Watercolor-tekniikka, käsilaukku ja lohikäärme-pehmolelu

Lukion opehuoneen näköinen ilves pitää jöötä kahvitunneilla!
Sanna-ope valmisti retrokankaasta värikkään tunikan ja kurssilaiset tekivät mm. leppäkerttuja, sammakoita ja ampieisia. Näistä malleista jalostui kasseja, patalappuja ja kansion päällisiä

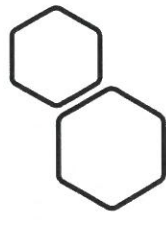

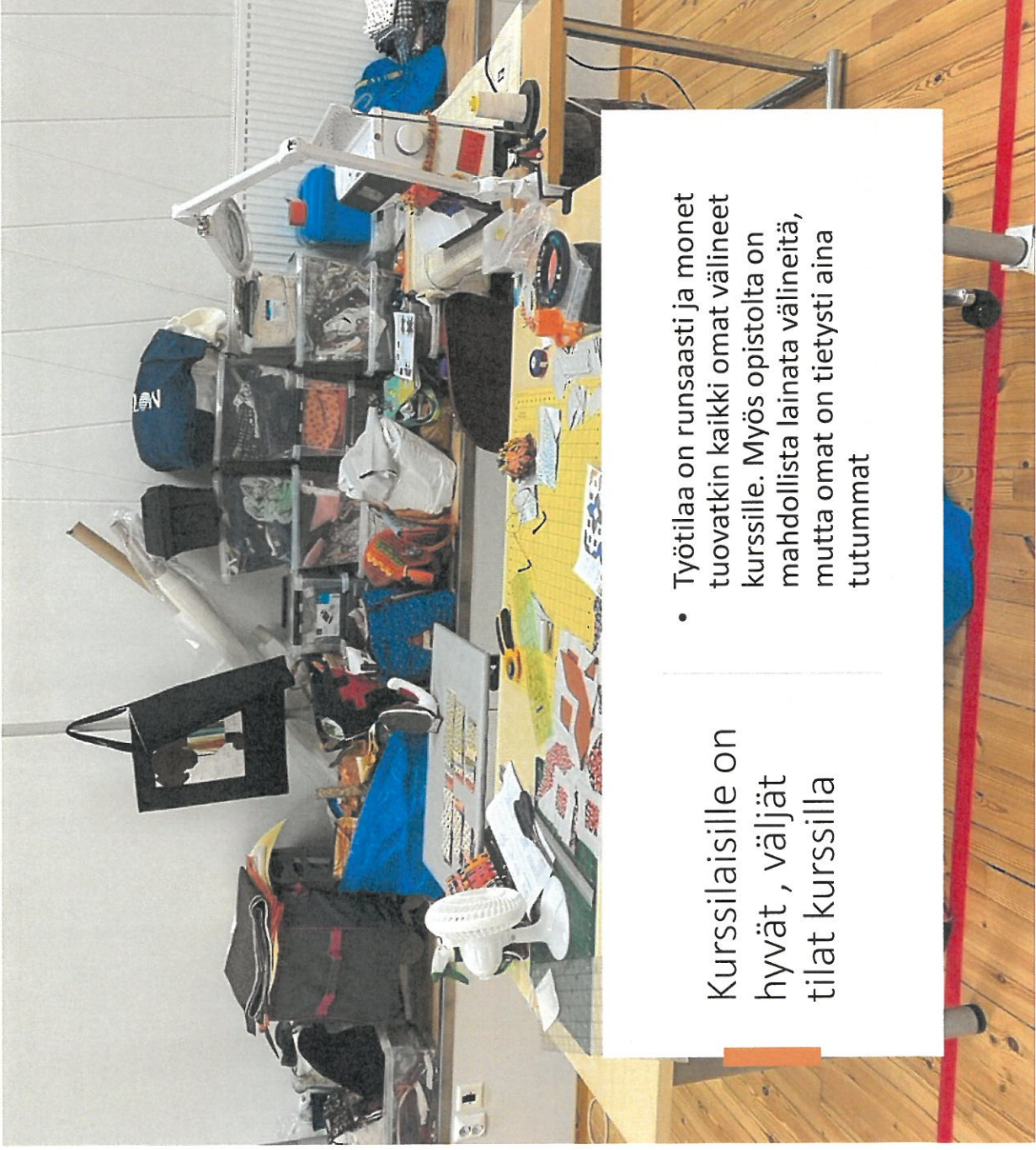

Tulppaanikranssi

- Iso peitto alussa. Viikon kurssin aikana ei useinkaan ehdi tehdä isoa työtä valmiiksi. Mutta työtä jatketaan sitten kotona, tai keskenräisten töiden viikonloppuna, jotka ovat myös olleet kovasti suosiossa.

Traktorimallista tuli
tyynyjä ja kansioita.
Pöllössä käytettiin
uutta
kaitaletekniikkaa.

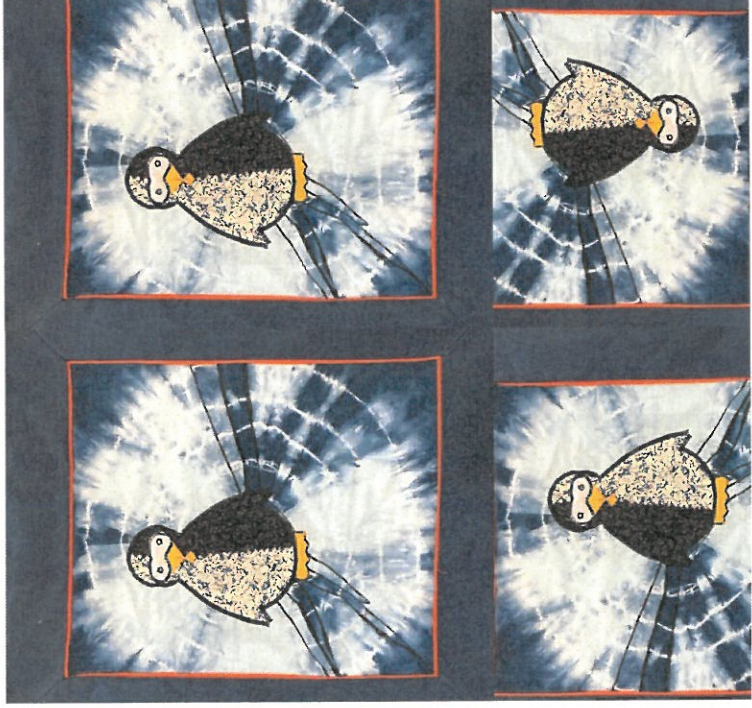

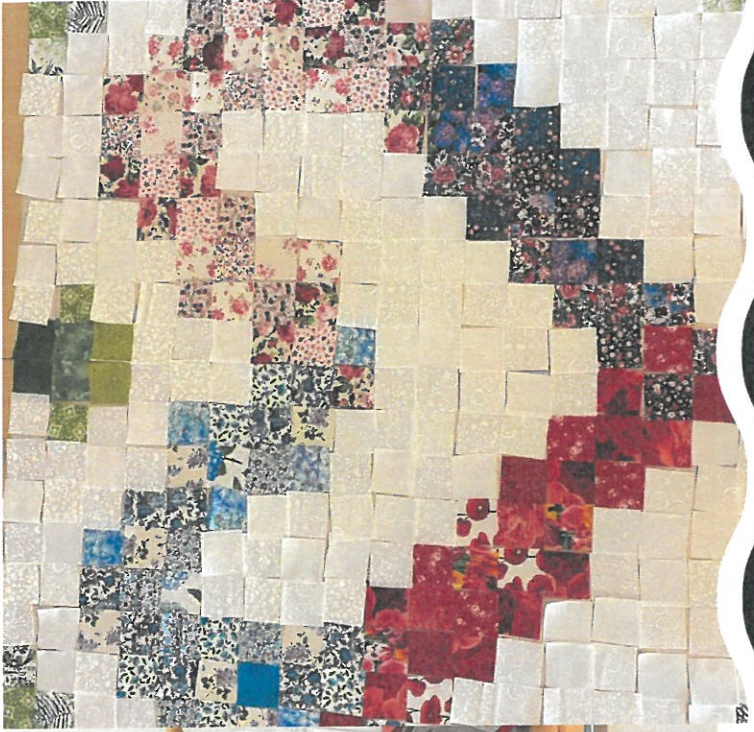
Kurssilaisille on
hyvät, väljät
tilat kurssilla

- Työtilaa on runsaasti ja monet tuovatkin kaikki omat välineet kurssille. Myös opistolta on mahdollista lainata välineitä, mutta omat on tietysti aina tutummat

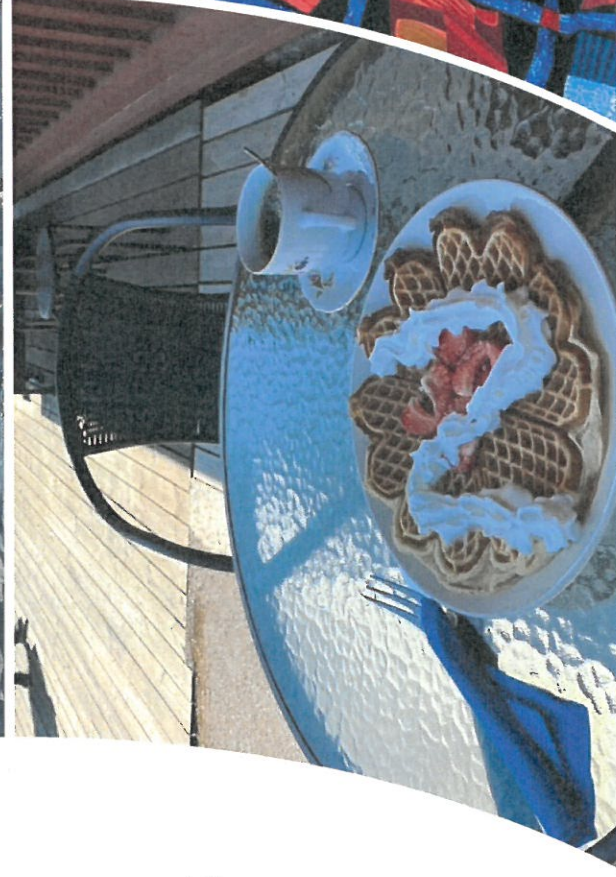
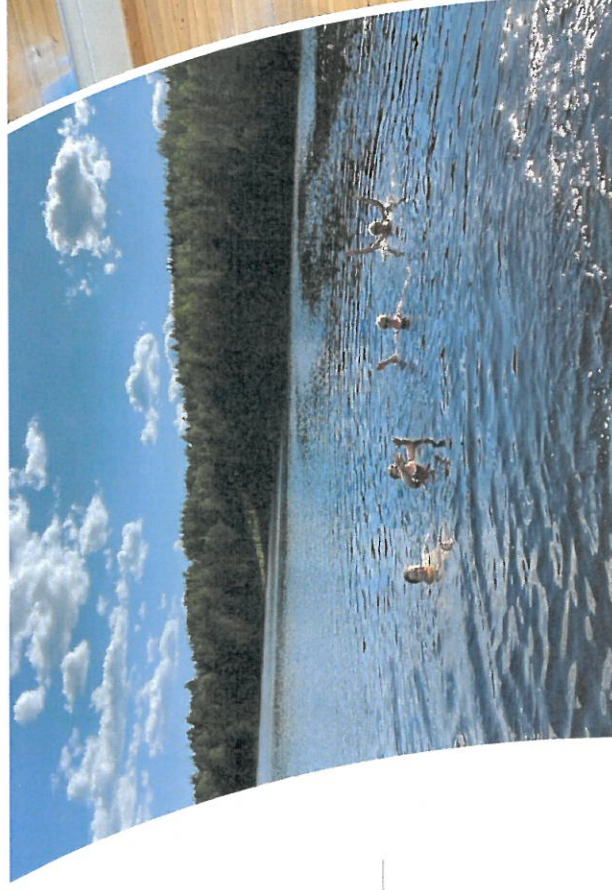
Eläimet ovat aina ihana tilkkuaihe

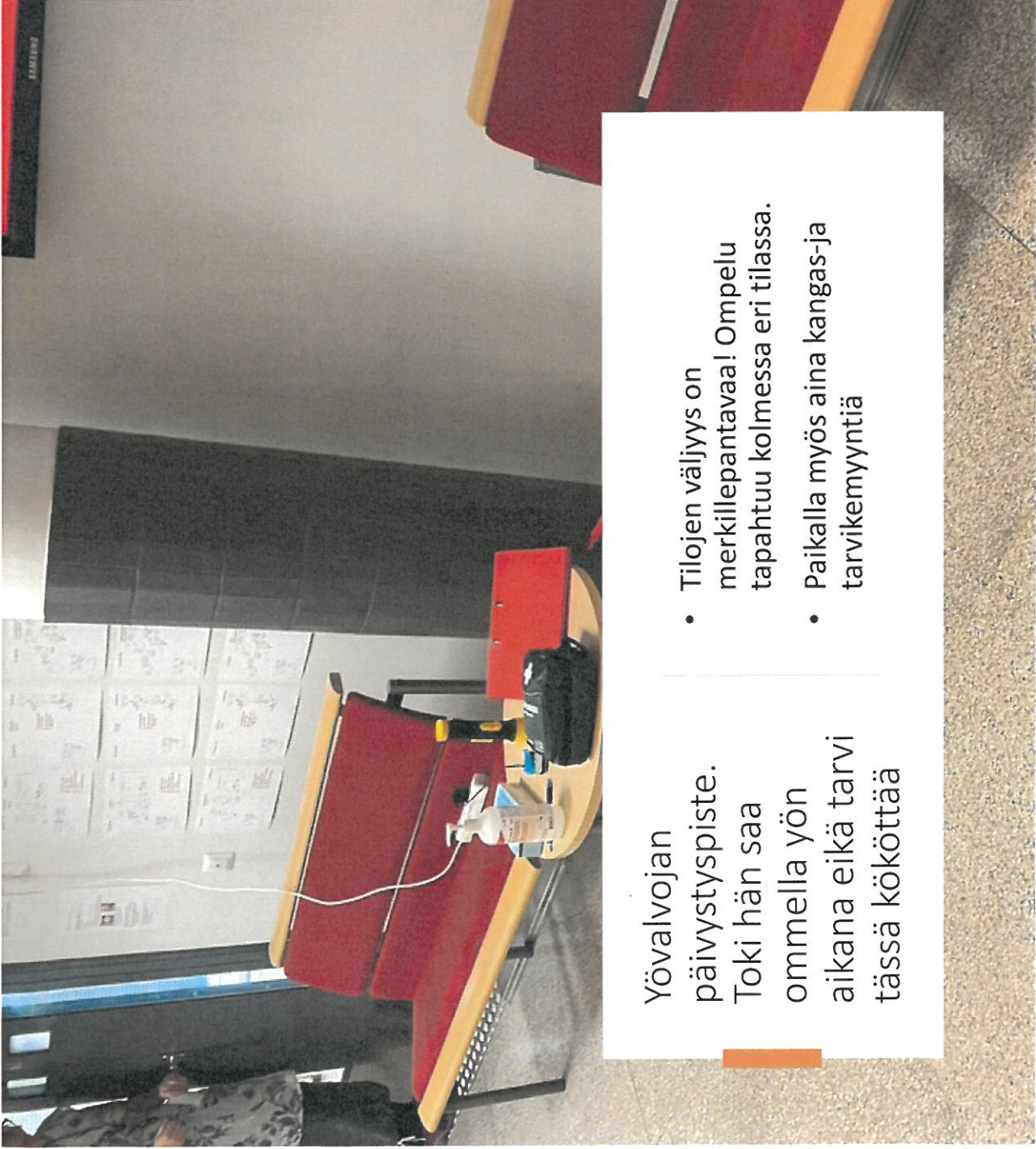

Kesän 2020 yhtenä teemana olivat kukkakankaat

Aivan lukion vieressä on ihana hiekkainen uimaranta, jossa vilvoittelimme kurssipäivän jälkeen

- Makasiinikahvilan vohveille ehti hyvin ruokautunnilla.
- Kurssilainen testaa joko opettajan iltäkäsityö olisi riittävän iso torkkupeitoksi!

Yövalvoijan
päivystyspiste.
Toki hän saa
ommella yön
aikana eikä tarvi
tässä kököttää

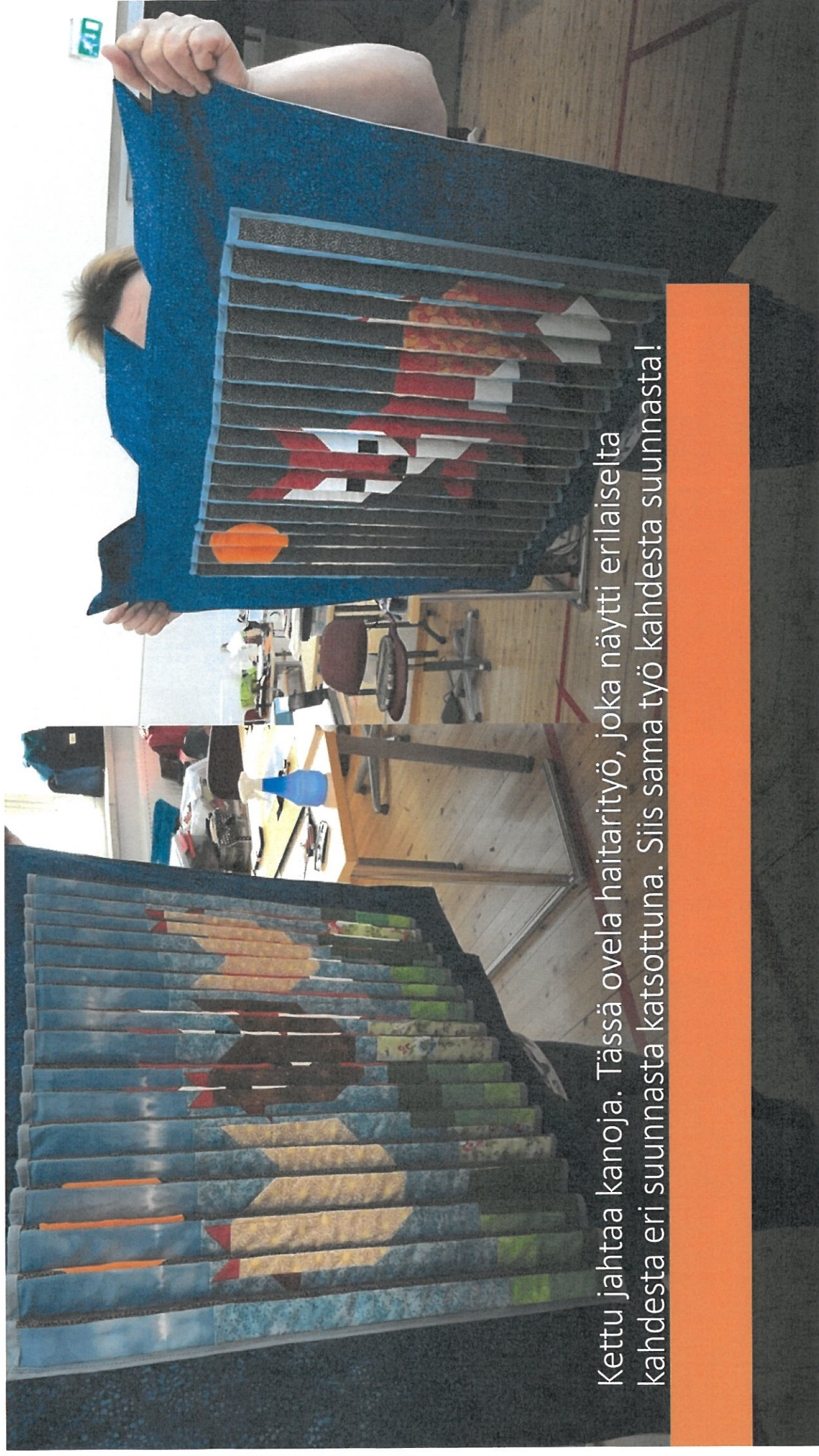
- Tilojen väljyys on merkillepantavaa! Ompelu tapahtuu kolmessa eri tilassa.
- Paikalla myös aina kangas-ja tarvikemyyntiä

Kesän 2019
mansikkapelto

- Kettuja, mäyräkoiria,
kissoja, kanoja ja ankoja

Kettu jahtaa kanoja. Tässä ovela haitarityö, joka näytti erilaiselta kahdesta eri suunnasta katsottuna. Siis sama työ kahdesta suunnasta!

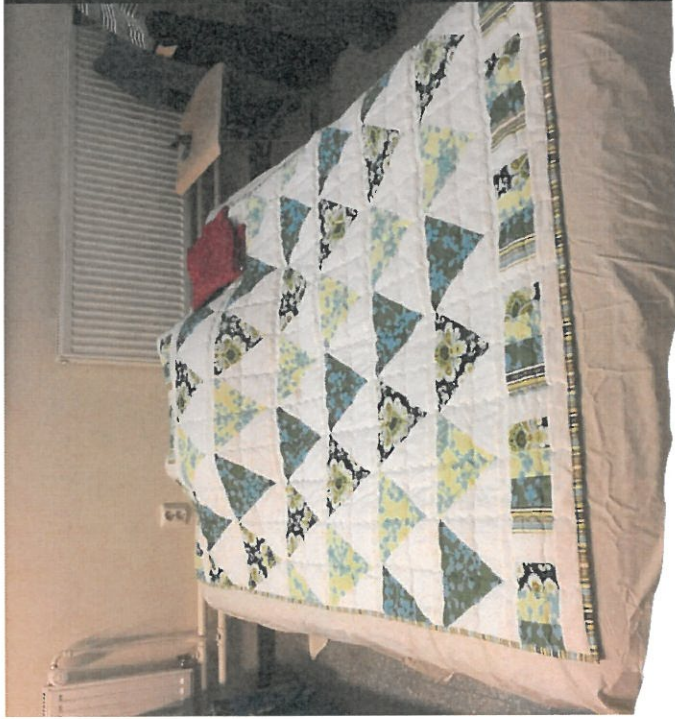

Kesällä 2019 oli vielä kesäteattereita, ja niihin ehtii hyvin iltasella, jos malttaa ompelultaan lähteä. Tässä Pertunmaan nuorisoseuran ja Koirakiven kesäteatterin ja Mäntyharjun kesäteatterin esitykset 2019

Perjantai-näyttely

- Kurssitöiden kuvausta.
- Perjantai-päivänä aina kerätään viikon aikana valmistuneet tai aloitetut työt isolle pöydälle ja niitä saa kuvata

Tässä kurssilaisten
nukkumaluokkia. Monet tuovat
tilkkupeiton myös leirisänkyynsä

- Yöpyminen tapahtuu siis omilla
yöpymisvälineillä!

Omat kangasvarastot otetaan mukaan , mutta aina voi täydentää

Tarvikkeita ja kankaita
saa ostaa paikan päältä!

Kesän 2018
norsulauma

- Twist-töitä repun kylkeen
- Kurssilaisen mielenkiintoinen huppari!

